

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Josefa Baxy a JUDr. Jiřího Pally v právní věci žalobkyně: **P. D.**, zast. JUDr. Petrem Živělou, advokátem, se sídlem Puškinova 5, Vyškov, proti žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**, se sídlem Žerotínovo náměstí 3/5, Brno, o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 2. 3. 2012, č. j. 30 A 60/2011 - 39,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Krajský soud v Brně usnesením ze dne 2. 3. 2012, č. j. 30 A 60/2011 - 39, zastavil řízení o žalobě žalobkyně proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 5. 2011, č. j. JMK 103248/2010, jímž bylo zamítnuto odvolání a potvrzeno rozhodnutí Magistrátu města Brna ze dne 15. 4. 2010, č. j. ODSČ-82/B-10, o zamítnutí námitek a potvrzení záznamů bodů provedených na základě oznámení Policie České republiky a Městské policie Brno.

V odůvodnění krajský soud uvedl, že usnesením ze dne 13. 12. 2011 zamítl žádost žalobkyně o osvobození od soudních poplatků, neboť žalobkyně nedoložila, že nemá dostatečné prostředky. Usnesením ze dne 1. 2. 2012 soud žalobkyni vyzval k zaplacení soudního poplatku za řízení o žalobě ve výši 2.000 Kč ve lhůtě deseti dnů. Toto usnesení bylo zástupci žalobkyně doručeno dne 15. 2. 2012, soudní poplatek však zaplacen nebyl. Krajský soud proto v souladu s § 47 písm. c) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve

znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), za použití ustanovení § 9 odst. 1 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, řízení zastavil.

V kasační stížnosti proti tomuto usnesení žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) namítala, že její současné finanční a majetkové poměry jí neumožňují soudní poplatek zaplatit. Konstatovala, že před nabytím právní moci napadeného usnesení zasílá soudu prohlášení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech a potvrzení úřadu práce. Stěžovatelka navrhla, aby Nejvyšší správní soud napadené usnesení zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

Nejvyšší správní soud vycházeje ze své ustálené judikatury nevyžadoval zaplacení soudního poplatku za kasační stížnost, neboť trvání na zaplacení soudního poplatku by v daném případě mohlo znamenat řetězení řešeného problému (blíže viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 4. 2007, č. j. 9 As 3/2007 - 77, www.nssoud.cz).

Napadené usnesení přezkoumal Nejvyšší správní soud v souladu s § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které stěžovatelka uplatnila v kasační stížnosti. Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Podle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu, *„[j]e-li kasační stížností napadeno usnesení o odmítnutí žaloby, přicházejí pro stěžovatele v úvahu z povahy věci pouze kasační důvody dle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., spočívající v tvrzené nezákonnosti rozhodnutí o odmítnutí návrhu. Pod tento důvod spadá také případ, kdy vada řízení před soudem měla nebo mohla mít za následek vydání nezákonného rozhodnutí o odmítnutí návrhu, a dále vada řízení spočívající v tvrzené zmatečnosti řízení před soudem.*“ (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 4. 2005, č. j. 3 Azs 33/2004 - 98, publikovaný ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu pod č. 625/2005, www.nssoud.cz). Totéž platí pro případ, že kasační stížnost směřuje proti usnesení o zastavení řízení; Nejvyšší správní soud proto považoval za důvod kasační stížnosti důvod uvedený v § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s.

Kasační stížnost není důvodná.

Podle § 47 písm. c) s. ř. s. *soud řízení usnesením zastaví, stanoví-li tak tento nebo zvláštní zákon.*

Podle § 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích, *nebyl-li poplatek za řízení splatný podáním návrhu na zahájení řízení, odvolání, dovolání nebo kasační stížnosti zaplacen, soud vyzve poplatníka k jeho zaplacení ve lhůtě, kterou mu určí; po marném uplynutí této lhůty soud řízení zastaví.* Podle odst. 3 téhož ustanovení *soud poplatníka ve výzvě poučí o tom, že řízení zastaví, jestliže poplatek nebude ve stanovené lhůtě zaplacen*.

Krajský soud usnesením ze dne 21. 6. 2011 řádně stěžovatelku vyzval, aby ve lhůtě deseti dnů od doručení usnesení zaplatila soudní poplatek za řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu ve výši 2.000 Kč; současně stěžovatelku poučil o možnosti požádat o osvobození od soudních poplatků. Této možnosti stěžovatelka využila, v podání

ze dne 16. 8. 2011 uvedla, že její současné finanční a majetkové poměry jí neumožňují soudní poplatek zaplatit. Krajský soud usnesením ze dne 13. 12. 2011 žádost o osvobození od soudních poplatků zamítl, neboť stěžovatelka na výzvu soudu nedoložila, že nemá dostatečné prostředky; toto usnesení bylo zástupci stěžovatelky doručeno dne 16. 1. 2012. Usnesením ze dne 1. 2. 2012 krajský soud znovu vyzval stěžovatelku, aby ve lhůtě deseti dnů od doručení usnesení zaplatila soudní poplatek za řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu ve výši 2.000 Kč; současně ji poučil, že nebude-li soudní poplatek ve stanovené lhůtě zaplacen, řízení bude zastaveno.

Stěžovatelka navzdory výzvě soudu, která byla doručena jejímu zástupci dne 15. 2. 2012, soudní poplatek v soudem stanovené lhůtě nezaplatila. To vedlo krajský soud k vydání usnesení o zastavení řízení.

Popsaný postup krajského soudu považuje Nejvyšší správní soud za zcela správný a souladný s citovanými ustanoveními právních předpisů, rovněž lhůtu k zaplacení soudního poplatku v délce deseti dnů shledal Nejvyšší správní soud přiměřenou. Před vyslovením závěru o zákonnosti napadeného usnesení je ovšem nezbytné posoudit též okolnosti, které nastaly v době od vydání usnesení o zastavení řízení do okamžiku, než toto usnesení nabylo právní moci.

Podle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu, *„[p]okud účastník doručí krajskému soudu návrh na osvobození od soudních poplatků před tím, než usnesení o zastavení řízení pro nezaplacení soudního poplatku nabylo právní moci, aplikuje se obdobně § 9 odst. 7 věta první zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích; krajský soud proto usnesení o zastavení řízení pro nezaplacení poplatku zruší a rozhodne o návrhu na osvobození od soudních poplatků“* (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 10. 2008, č. j. 1 As 31/2008 - 41, www.nssoud.cz). Důvodem pro zrušení usnesení o zastavení řízení je v takovém případě povinnost krajského soudu rozhodnout o žádosti o osvobození od soudního poplatku.

Stěžovatelka se mýlí, pokud se domnívá, že dokumenty přiložené ke kasační stížnosti předložila soudu před nabytím právní moci usnesení o zastavení řízení. Předmětné usnesení totiž nabylo právní moci doručením jejímu zástupci dne 20. 3. 2012 (žalovanému bylo doručeno již 15. 3. 2012) a kasační stížnost s přílohami byla u krajského soudu podána až dne 3. 4. 2012, tj. po právní moci napadeného usnesení. Krajskému soudu však byla před právní mocí usnesení o zastavení řízení, konkrétně v den vydání napadeného usnesení, doručena žádost stěžovatelky o osvobození od soudních poplatků. V této žádosti ze dne 28. 2. 2012 stěžovatelka uvedla, že její současné finanční a majetkové poměry jí neumožňují soudní poplatek zaplatit.

Pokud by se jednalo o první žádost stěžovatelky o osvobození od soudních poplatků v daném řízení před krajským soudem, musela by mít popsaná situace nutně za následek zrušení napadeného usnesení, neboť krajský soud by byl ve smyslu citované judikatury povinen odstranit usnesení o zastavení řízení, aby mohl rozhodnout o žádosti o osvobození od soudních poplatků.

V projednávané věci však nejde o první žádost, ale o žádost opakovanou. Předchozí žádost stěžovatelky o osvobození od soudních poplatků v řízení o žalobě krajský soud usnesením ze dne 13. 12. 2011 zamítl, neboť stěžovatelka nereagovala na výzvu soudu a nedoložila, že nemá dostatečné prostředky. Toto rozhodnutí nabylo právní moci dne 16. 1. 2012.

Jak již Nejvyšší správní soud opakovaně judikoval, obecná povinnost soudu rozhodnout o žádosti o osvobození od soudních poplatků má své výjimky, neboť její mechanické uplatňování by mohlo v některých případech vést ke zbytečnému prodlužování řízení opakováním stále stejných žádostí a rozhodnutí o nich. O opakované žádosti o osvobození od soudního poplatku v rámci jednoho řízení je tak soud povinen rozhodnout jen v případě, že tato žádost obsahuje nové, dříve neuplatněné skutečnosti, zejména došlo-li ke změně poměrů účastníka řízení. Shodně se Nejvyšší správní soud vyslovil např. v rozsudku ze dne 17. 6. 2008, č. j. 4 Ans 5/2008 - 65, či v rozsudku ze dne 3. 11. 2011, č. j. 4 As 38/2011 - 71, dostupných na www.nssoud.cz.

V podání ze dne 28. 2. 2012 stěžovatelka neuplatnila žádný nový důvod pro individuální osvobození od soudních poplatků, ani nedoložila své majetkové poměry. Stěžovatelka - shodně s předchozí zamítnutou žádostí - pouze uvedla, že její současné finanční a majetkové poměry jí neumožňují soudní poplatek zaplatit.

Nejvyšší správní soud konstatuje, že stěžovatelka v opakované žádosti neuvedla žádné nové skutečnosti a netvrdila ani nedoložila, že by u ní došlo ke změně poměrů. Za dané procesní situace proto nebylo povinností krajského soudu o opakované žádosti rozhodnout. To platí tím spíše, že negativní rozhodnutí o první žádosti si stěžovatelka způsobila vlastní nečinností, resp. nečinností svého zástupce, který nereagoval na výzvu soudu k vyplnění prohlášení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech, jež mu byla prokazatelně doručena.

S ohledem na uvedené skutečnosti není podle názoru Nejvyššího správního soudu namístě rušit napadené usnesení o zastavení řízení z toho důvodu, že stěžovatelka před jeho právní mocí doručila krajskému soudu svou druhou žádost o osvobození od soudních poplatků.

K námitce stěžovatelky, že její současné finanční a majetkové poměry jí neumožňují soudní poplatek zaplatit, Nejvyšší správní soud podotýká, že stěžovatelka měla možnost své majetkové poměry soudu doložit před vydáním usnesení ze dne 13. 12. 2011, jímž byla zamítnuta její žádost o osvobození od soudních poplatků. To však neučinila, a Nejvyššímu správnímu soudu proto nezbylo než vyhodnotit tuto námitku jako neopodstatněnou. O žádosti stěžovatelky o osvobození od soudních poplatků totiž krajský soud pravomocně rozhodl a důvody pro osvobození stěžovatelky od soudních poplatků již nejsou předmětem tohoto řízení.

Nejvyšší správní soud uzavírá, že stěžovatelka byla řádně vyzvána k zaplacení soudního poplatku a navzdory poučení o možnosti zastavení řízení této výzvě nevyhověla, proto krajský soud postupoval zcela v souladu se zákonem, jestliže řízení o kasační stížnosti podle § 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích ve spojení s § 47 písm. c) s. ř. s.

zastavil. Namítanou nezákonnost napadeného rozhodnutí Nejvyšší správní soud nezjistil, a proto kasační stížnost proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 2. 3. 2012, č. j. 30 A 60/2011 - 39, podle § 110 odst. 1 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. za použití ustanovení § 120 téhož zákona. Protože úspěšnému žalovanému v tomto řízení žádné náklady nad rámec plnění běžných povinností nevznikly a stěžovatelka v řízení nebyla úspěšná, bylo rozhodnuto tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. června 2012

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu